

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

София 1000, ул. "У. Гладстон" 67, тел.: 940 6000, факс: 986 48 48

СТАНОВИЩЕ ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 1-1/2010 г.

Относно: Общ генерален план за транспорта

На основание чл. 26, ал. 1, т.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми*, във връзка с чл. 31 от *Закона за биологичното разнообразие* и чл.37, ал.4 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони*

СЪГЛАСУВАМ

Общ генерален план за транспорта

Възложител: Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията

поради следните **мотиви:**

1. Общият генерален план за транспорта (ОГПТ) **цели** създаването на стратегическа и ясна база от технически данни, транспортен модел, мултимодални технически проучвания за **идентифициране на проекти в транспортния сектор на Р България за целите на инвестиционното проектиране в средносрочен и дългосрочен план**
2. Основна екологична цел на Плана е **развитие на устойчив транспорт**, в т.ч.:
  - Балансирано развитие на отделните видове транспорт с увеличаване дела на железопътния транспорт, целящо ограничаване емисиите на вредни вещества от транспорта;
  - Интегриране на екологичните изисквания в плановете, програмите и проектите за развитие на транспорта;
  - Ограничаване на шумовото натоварване на населените места и неблагоприятното въздействие върху жителите им с изнасяне на транзитния трафика чрез обходни маршрути;
  - Ограничаване на замърсяването на водите и пристанищните територии от корабите чрез одитиране на генералните планове за развитие по отношение спазване на екологичните изисквания и внедряване на система за управление на отпадъците.

3. Приоритизирането на проектите, предложени в Плана е извършено на базата на мултикритериален анализ, в т.ч. **критерии и показатели за въздействие върху околната среда.**
4. Препоръчани са, чрез доклада по екологична оценка (ЕО) и в резултат на проведените консултации, условия и мерки за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици от прилагането на ОГПТ.
5. На основание чл. 36, ал. 3 от Наредбата за ОС е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която ОГПТ няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони от мрежата Натура 2000, поради следните **мотиви:**
  - предмет на ОГПТ не са конкретни проекти или инвестиционни предложения, а очертава общата идейна рамка за повишаване качеството на транспортната инфраструктура в страната;
  - по-голямата част от конкретните обекти, включени в дългите списъци на вариантите за отделните видове транспорт са със завършила или в процедура по оценка на съвместимостта им с предмета и целите на опазване на защитените зони от мрежата Натура 2000;
  - направен е ситуационен анализ на сегашното състояние на транспорта и са отчетени недостатъците на инфраструктурата и дейностите за отделните видове транспорт на база икономически, социални и екологични аспекти;
  - ОГПТ е съобразен с други национални планове, програми и стратегии с отношение към опазване на околната среда и в частност с биологичното разнообразие и не противоречат на заложените в тях принципи.
6. В хода на изготвяне на доклада за екологична оценка са проведени консултации, резултатите от които са съобразени мотивирано по подходящ начин. Докладът за ЕО е публикуван на интернет страницата на Оперативна програма «Транспорт» за срок от 20 (двадесет) дни за консултации с обществеността и заинтересованите ведомства, в резултат от което не са получени писмени мотивирани отрицателни становища от заинтересованите лица, както и информация, различна от представената в доклада за ЕО.

и при следните **мерки и условия:**

I. Мерки за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици от осъществяването на ОГПТ

A Мерки и условия за отразяване в окончателния вариант на ОГПТ:

1. Проектите, предвиждащи инвестиционни предложения/планове, за които се изисква ОВОС/ЕО (по реда на ЗООС) и/или оценка на съвместимостта (ОС) на проекта с предмета и целите на опазване на защитените зони, върху които има вероятност да окаже въздействие (по реда на *Закона за биологичното разнообразие*), да се одобряват само след положително решение по ОВОС/становище по ЕО и/или решение по ОС и при съобразяване с препоръките в извършените оценки и издадените решения и становища.
2. За местоположението на всеки обект да бъдат предложени и разгледани варианти, съобразени с режимите за ползване на защитени територии, защитени

зони, опазване на културно-историческото наследство, спазване на санитарно-охранителни и хигиенно-защитни зони, избягване на допълнително натоварване на атмосферния въздух в Районите за оценка и управление на качеството на атмосферния въздух (РОУКАВ).

3. При избора на вариант за реализиране на съответния приоритет да се предпочитат тези с минимално въздействие върху хидроморфологичното състояние на водните обекти. Да се избягват по възможност вариантите свързани с корекции на речното легло, както и преминаващи в близост до водните огледала на язовири, блата и езера.

Б. Мерки и условия за съобразяване и изпълнение при реализиране на заложените в ОГПТ приоритети и проекти:

1. При проучването за трасета и преди избор на алтернативи да се извършва на моделиране на разпространението на емисиите от транспорта и в зависимост от резултатите да се предпочита при възможност максимално отдалечаване от населените места.
2. Предвидените с ОГПТ дейности да се съобразят с оценките и Програмата от мерки за постигане на добро състояние на водните тела в Плана за управление на речните басейни в съответния басейнов район, за който е предвидена дейността.
3. При избор на варианти за реализиране на съответния приоритет да се предпочитат тези, предвиждащи отчуждаване на непродуктивни земеделски земи (над V категория) и нископлодородни почви и да се избягват максимално земи от горския фонд.
4. Да се изисква като неразделна част от проектите и изготвяне и реализиране на проекти за ландшафтно оформяне с растителност за инфраструктурните обекти.
5. На етапа на предпроектни проучвания, преди избора на алтернатива, да се съобразява следното:
  - Да се извършват флористични проучвания в границите на предвидените трасета за изграждане на транспортни инфраструктура и съоръжения.
  - Да се ползва информацията относно флористичните проучвания от провеждания мониторинг на горските екосистеми, тази за здравословното им състояние и тази за биологичното разнообразие.
  - Да се избягва преминаването на трасетата през територията на защитени зони.
  - Да се избягват трасета през територии заети от високопродуктивни гори, устойчиви на вредни влияния.
  - При необходимост да се премине към избор на ново трасе с цел опазване на защитените видове, което да включва:
    - *обозначаване на находищата и обявяването им за защитени,*
    - *организиране на ефективни мерки за опазването им.*
  - Да се спазва ограничителната строителна линия, с цел избягване на допълнително нарушаване на терени и растителността върху тях. В конкретните инвестиционни намерения да се предвидят мерки при необходимост за преместване на отделни защитени видове растения и засаждане им на подходящи места. Да се предвидят компенсаторни програми за унищожената растителност.

- При проектиране на трасета за пътен и железопътен транспорт да се проучат подходящи места и да се предвиди като част от проекта изграждането на съоръжения за безопасно преминаване на диви животни.
  - При процедиране по ЗООС на инвестиционните намерения, свързани с експлоатацията на р. Дунав като воден път, да се направи предварителен мониторинг от ихтиобиолози, като се идентифицират мръстилищата (местата за изхвърляне на хайвера) на есетровите и други защитени риби и се предвидят конкретни мерки за опазването им при драгажната дейност, както и същата да не се извършва през размножителния период.
6. Предвиждане и изпълнение на подходящи за съответния проект шумозащитни екрани.
  7. Преди започване на драгажните работи по подобрене на навигацията на р. Дунав и по навигационните дейности в пристанища Бургас и Варна да се проучат и определят подходящи места за депониране на драгажните маси.
  8. Да се извършва редовно почистване и поддържане на пътната инфраструктура, в т.ч. на дренажните съоръжения около пътищата.

II. Мерки за наблюдение и контрол при прилагане на Общ генерален план за транспорта

1. Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията да изготвя доклад по наблюдението и контрола при прилагането на Общ генерален план за транспорта, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или отстраняване на екологичните щети в резултат от прилагането на Плана, който да представя в МОСВ (дирекция «Превантивна дейност») не по-късно от **15 април на всеки три години.**
2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на Плана да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори:

Обект на наблюдение и мониторинг	Индикатори за установяване на въздействие	Ед.мярка	Орган по контрола
Атмосферен въздух	Изменения в количествата на парниковите газове от транспорта (емисии на CO ₂ , N ₂ O и CH ₄ от транспорта)	тона	ИАОС
	Изменение на КАВ в РОУКАВ (имисии на вредни вещества - прах PM ₁₀ , PM _{2,5} , SO _x , NO _x , въглеводороди - CH ₄ и неметанови)	дг/м ³	ИАОС, РИОСВ
	Изменение на съотношението: превозвани товари с автомобилен/ железопътен транспорт	(%)	МТИТС
Води	Засегнати СОЗ около водни обекти	Бр, площ дка	Басейнови дирекции

Обект на наблюдение и мониторинг	Индикатори за установяване на въздействие	Ед.мярка	Орган по контрола
	Корекции на реки за целите на транспортната инфраструктура	Дължина, м;	Басейнови дирекции
	Аварийни случаи, създаващи предпоставки за замърсяване на водни обекти и предприети мерки за ограничаване и/или ликвидиране на последиците от замърсяването	Бр.	РСПАБ, РИОСВ
	Наднормени концентрации на замърсители във водите на пристанищните територии	мг/л	ИАОС, РИОСВ
	Случаи на отклонение от доброто състояние на водите в пристанищните територии	%	БД Черноморски район
Геоложка основа	Изпълнени технически мероприятия, гарантиращи устойчивост на склоновете от свлачищни процеси, противоерозионно укрепване на откосите и предпазване на почвения слой от ерозия	бр.	Експертен технико икономически съвет (ЕТИС) към Агенция „Пътна инфраструктура
Земи и почви	Категория и вид на ползване на отчуждените земи за изграждане на транспортни инфраструктурни съоръжения	Категория земя; начин на ползване;	Комисии към ОДЗГ, Възложители на инвестиционните предложения
	Аварийни разливи на опасни вещества и петролни продукти, създаващи предпоставки за замърсяване на почвите върху прилежащите земи.	Бр., площ	РИОСВ
Ландшафт	Изменение на съотношението на природните към антропогенизираните ландшафти, дължащо се на транспорта	%	РИОСВ, Общини
Флора	Засегнати находища и местообитания на защитени растителни видове	Площ; Според утвърдената Национална система за мониторинг на биологичното разнообразие	РИОСВ, ИАОС

Обект на наблюдение и мониторинг	Индикатори за установяване на въздействие	Ед.мярка	Орган по контрола
	Изменение на видовия състав и доминиращите видове в местообитанията	%	
	Отстранена растителна покривка	м ²	
Фауна	Засегнати находища и местообитания на защитени животински видове	Според утвърдената Национална система за мониторинг на биологичното разнообразие	РИОСВ, ИАОС
	Численост на популациите	Бр.	
	Загинали животни в резултат на директен сблъсък с превозни средства	Бр.	
Защитени зони и защитени територии	Цялост и кохерентност на зоните	Според утвърдената Национална система за мониторинг на биологичното разнообразие	МОСВ, РИОСВ
	Състояние на природни местообитания		
	Състояние на местообитания на видове	площ, дка и % за ЗЗ и ЗТ	
	Популационни характеристики на видовете	м;	
Обекти на КИИ	Фрагментирани местообитания		
	Близост на обекти на транспортната инфраструктура до ЗЗ и ЗТ		
Обекти на КИИ	Засегнати обекти на НИНКН при строителство на транспортна инфраструктура и съоръжения	Бр;	Национален институт за недвижимо културно наследство Институт по подводна археология
Риск от инциденти	Брой инциденти за отделните видове транспорт, свързани с транспортната инфраструктура	Бр.	НСИ, съответни комисии към МТИТС
Материални активи	Изградени съоръжения с екологично предназначение ПрСЧИС ИЗШСЛННСЪОРЪЖСПИМ, съоръжения за придвижване на животни и възстановяване на	Бр.; вид;	МТИТС, съответна РИПГР

Обект на наблюдение и мониторинг	Индикатори за установяване на въздействие	Ед.мярка	Орган по контрола
	екологични коридори и др)		
	Състояние на активите на транспортната инфраструктура	Степен;	МТИТС
Отпадъци	Утвърдени планове за управление на отпадъци от пристанищата	Бр.	РИОСВ, Пристанища
	Изградени съоръжения за третиране на отпадъци	Бр, капацитет	РИОСВ
	Отношение на количеството генерирани към количеството депонирани драгажни маси	%	РИОСВ, Басейнови дирекции
	Отредени територии за депониране на драгажни маси/ капацитет	Дка; м ³	РИОСВ, Басейнови дирекции
Шум	Шумово натоварване в населените места	дВ(А) спрямо нормата за шум;	ИАОС
	Реализирани шумозащитни мерки	Бр;	РИОСВ и РИОКОЗ

3. При констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Дата: .....

МИНИСТЪР:

